

มติ ปอมท.เรื่องการเปิด ปิดเทอมมหาวิทยาลัยไทยตามอาเซียน

หลังจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้เปลี่ยนเวลาเปิด-ปิดเทอมมหาวิทยาลัยไทยตามอาเซียนมาได้หนึ่งปีการศึกษาแล้วนั้น ทั้งอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงต่างออกมายืนยันถึงความไม่เหมาะสมกันอย่างกว้างขวาง และในที่สุดที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) จึงได้นำเรื่องนี้ขึ้นมาเป็นวาระพิจารณาในคราวประชุม ปอมท.ครั้งที่ 5/2558 ที่จัดประชุมขึ้นระหว่างวันที่ 29-31 พฤษภาคม พ.ศ.2558 ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งผลการพิจารณาเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2558 ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกเลิกการเปิด-ปิดมหาวิทยาลัยตามอาเซียน โดยให้ประธาน ปอมท.ทำหนังสือเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาทบทวนความเหมาะสม ด้วยเหตุผลด้านผลเสียที่เกิดขึ้นหลายประการ ดังนี้

ประการแรก เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากในช่วงเทอมที่ 2 จะคาบเกี่ยวกับช่วงฤดูร้อนเต็มๆ (ทั้งเดือนมีนาคม เดือนเมษายน และการสอบปลายภาคช่วงต้นเดือนพฤษภาคม) โดยเฉพาะเดือนมีนาคมและเมษายนอันเป็นช่วงที่มีอากาศ

ร้อนที่สุดในรอบปี สภาพอากาศร้อนย่อมมีผลทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ และเดือนเมษายนยังมีวันหยุดมาก (รวมไม่น้อยกว่า 5-8 วัน) ทั้งเทศกาลสงกรานต์ วันจักรี และวันเกณท์ทหาร ทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดความต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้น กิจกรรมและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ นอกห้องเรียนแทบจะกระทำไม่ได้เลยในช่วงเทอมนี้

ประการที่ 2 เป็นอุปสรรคต่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากเดือนเมษายนนั้นอาจถือได้ว่าเป็นเดือนแห่งประเพณีและวัฒนธรรมไทย เพราะเดือนนี้มีวันสำคัญด้านประเพณีและวัฒนธรรมมากที่สุดในรอบปี ทั้งวันปีใหม่ไทย วันผู้สูงอายุ และวันครอบครัว รวมไปถึงวันแข่งม้าของคนไทยเชื้อสายจีน การเรียนการสอนในช่วงนี้ทำให้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาไม่อาจเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญดังกล่าวได้ ไม่ว่าจะเป็นการใส่บาตรทำบุญ การฟังเทศน์ฟังธรรม การสร้างน้ำพระ การขนทรายเข้าวัด การรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และการร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในครอบครัว ที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมมีผลทำให้สมาชิกในครอบครัวหาเวลาอยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตาแทบจะไม่มีแล้วในยุคปัจจุบัน

ประการที่ 3 เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของบัณฑิต เนื่องจากนักศึกษาจะจบไม่ทันช่วงฤดูรับสมัครงาน โดยเฉพาะงานราชการที่มักเปิดรับสมัครในช่วงเดือน

เมษายนและพฤษภาคม ซึ่งนักศึกษายังไม่จบการศึกษา เหมือนก่อนหน้านี้นอกจากนี้กำหนดการเกณฑ์ทหาร ในรอบปีก็อยู่ในช่วงเทอมที่สองนี้ หากนักศึกษาชั้นปี สุดท้ายขอผ่อนผันต่อโดยไม่ไปเข้ารับการคัดเลือกเกณฑ์ทหาร นักศึกษาจะมีปัญหาที่อาจไม่สามารถสมัครงานได้เมื่อจบการศึกษาตอนปลายเดือนพฤษภาคม เนื่องจากไม่มีใบรับรองการผ่านการเกณฑ์ทหาร (สด.9) แต่ถ้านักศึกษาเสี่ยงไปเข้ารับการคัดเลือกเกณฑ์ทหาร ในเทอมที่สองนี้ หากได้รับการคัดเลือกก็จะมีปัญหา

มากขึ้นไปอีกเพราะยังเรียนไม่จบ นั่นคือจะต้องลาพัก การศึกษาเป็นปี ปัญหานี้บัณฑิตตกงานจึงมีโอกาสสูงขึ้น มากด้วยสาเหตุเหล่านี้

ประการที่ 4 เป็นอุปสรรคต่อเอกภาพทางการศึกษาของชาติ ทำให้เกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่อง ระหว่างอุดมศึกษากับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ไม่ได้ เปลี่ยนการเรียนการสอนในระดับประถมและมัธยมตาม อาเซียนอย่างมหาวิทยาลัย จึงเกิดความลักลั่นระหว่าง มหาวิทยาลัยและมัธยม โดยเฉพาะการเรียนการสอน ในคณะศึกษาศาสตร์ที่มีความยุ่งยากในการสาธิตและ ฝึกสอน เพราะช่วงเวลายังไม่สอดคล้องกับการเรียนใน ชั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ก็ยังมีนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเสียเวลาในการรอเรียนชั้นปีที่ 1 ในระดับ มหาวิทยาลัยนานหลายเดือน ซึ่งนอกจากจะไม่เป็นผล ดีแต่อย่างไรแล้ว ซ้ำยังเป็นความเสี่ยงต่อความหลง ระวังในการเที่ยวเตร่ในช่วงเวลาดังกล่าวอีกด้วย

ประการที่ 5 เป็นอุปสรรคต่อการอนุรักษ์พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากสภาพอากาศร้อน จำเป็นที่จะต้องใช้อุปกรณ์ปรับอากาศสำหรับห้องเรียน และการที่นักศึกษาต้องอยู่รวมกันมากๆ ในเมือง อันเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ นั้น ทำให้มีการ ใช้ไฟฟ้าและน้ำประปามากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งๆ ที่ช่วงเวลาดังกล่าวนี้ควรจะต้องพยายามลดการใช้ ไฟฟ้าลง เพราะการผลิตไฟฟ้าอาจไม่เพียงพอ กับ ความต้องการ เนื่องจากปกติช่วงฤดูนี้มีความต้องการ

ใช้ไฟฟ้าสูงที่สุดในรอบปีอยู่แล้ว และควรต้องลดการใช้ น้ำประปาด้วย เพราะเป็นช่วงฤดูแล้งที่มักขาดแคลน น้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปาเช่นเดียวกันด้วย

ประการที่ 6 เกิดปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพ จิตของอาจารย์และนักศึกษา รวมไปถึงผู้ปกครอง เนื่องจากต้องฝ่าฝืนทำกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะการเรียนการสอนในสภาวะที่ไม่เหมาะสม กับธรรมชาติ ทั้งการเจ็บไข้จากสภาพอากาศร้อนจัด และการสะสมความเครียดในภาวะต่างๆ เช่น การตาก

แดด การเดินทาง การปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติและ กิจกรรมที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองที่มี บุตรหลานเรียนอยู่ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับ ประถมหรือมัธยมศึกษา เป็นต้น

ประการที่ 7 เกิดปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างอาจารย์ไทยกับต่างประเทศ เนื่องจากต่างมี ภาระการสอนตรงกัน (เปิดและปิดเทอมตรงกันหมด) การที่อาจารย์ไทยจะไปดูการเรียนการสอนเพื่อหา ประสบการณ์ตรงในต่างประเทศย่อมทำได้ยาก เพราะ จะมีผลกระทบกับการเรียนการสอนในความรับผิดชอบ ของตนเอง แม้กรณีนี้จะเป็นเรื่องที่มีผลกระทบเพียง เล็กน้อย แต่ความสำคัญนั้นอยู่ตรงที่เป็นความเห็นต่าง ที่ตรงกันข้ามกับที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่ง ประเทศไทย (ทปอ.) โดยสิ้นเชิง

นอกจากนี้ยังมีปัญหาปลีกย่อยของแต่ละหลักสูตร ในแต่ละคณะของแต่ละมหาวิทยาลัยอีกมากมาย ที่มีปัญหาเฉพาะตนด้วยมีบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งด้าน ภูมิประเทศ ด้านภูมิอากาศ และด้านสังคม ที่อาจนำ มากกล่าวอ้างเพื่อสนับสนุนมติของ ปอมท.ได้ แต่อย่างไร ก็ดี ลำพังเหตุผลข้อที่ 1-3 ซึ่งเป็นผลเสียต่อภารกิจ หลักของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจนนั้น ก็น่าจะมีน้ำหนัก เพียงพอที่จะทำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการ สกอ.เห็นชอบกับมติของ ปอมท.ได้แล้ว

ถึงตรงนี้ จึงขอได้โปรดคืนความสุขให้กับอาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยไทยด้วยเถอะ

สุพจน์ เอียงกฤษ